

Διπλωματία

«Παλεύαμε να βρούμε μια θετική είδηση για την Ελλάδα»

Η γερμανόφωνη «Griechenland Zeitung» συμπληρώνει είκοσι χρόνια κυκλοφορίας στην Ελλάδα - Οι δύο εκδότες της μιλούν για τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν, ειδικά τα χρόνια της οικονομικής κρίσης, αλλά και τη φιλοδοξία τους να ενισχύσουν την «αμοιβαία κατανόηση μεταξύ Γερμανών και Ελλήνων»

Όταν οι δύο δημοσιογράφοι ξεκίνησαν τη δουλειά τους πριν από είκοσι χρόνια, ο κόσμος των Ελλήνων-γερμανικών σχέσεων έμοιαζε ακόμη να βρίσκεται σε ισσορροπία. Σύντομα, ωστόσο, πυκνά σκοτεινά σύννεφα συγκεντρώθηκαν στον ορίζοντα. Ακολούθησε μια περίοδος που για τους γερμανούς φίλους της Ελλάδας - και ιδίως για τη γερμανική κοινότητα στη χώρα - συγκαταλέγεται στις πιο δύσκολες. Η ελληνική κρίση χρέους και οι συνακόλουθες γερμανικές παρεμβάσεις κυριάρχησαν στην πολιτική και, σύντομα, και στην κοινωνική ζωή της χώρας. Η Γερμανία φορτώθηκε τον ρόλο του συλλογικού ενόχου.

«Παλεύαμε να βρούμε μια θετική είδηση»

Όταν ο Γιαν Χίμπελ και ο Ρόμπερτ Στάντλερ, δύο έμπειροι δημοσιογράφοι - ο ένας από τη Γερμανία, ο άλλος από την Αυστρία - ανατράχουν σήμερα στο παρελθόν με αφορμή την 20ή επέτειο της «Griechenland Zeitung» και την 1.000ή έκδοση της εβδομαδιαίας εφημερίδας, η συζήτηση οδηγείται γρήγορα στα χρόνια της κρίσης και στις ιδιαίτερες εκδοτικές και επιχειρηματικές προκλήσεις εκείνης της περιόδου. «Κάθε εβδομάδα παλεύαμε να βρούμε μια θετική είδηση - έστω και μία μόνο - για την Ελλάδα» λέει ο Γιαν Χίμπελ, ένας από τους δύο εκδότες.

Με την εβδομαδιαία εφημερίδα τους, ο Χίμπελ - που βόηκε στην Ελλάδα τη δεύτερη πατρίδα του - και ο Στάντλερ - ο οποίος είχε προηγουμένως εργαστεί ως ανταποκριτής αυστριακής ημερήσιας εφημερίδας στην Αθήνα - πραγματοποιήσαν ένα επαγγελματικό όνειρο.

Το βασικό μέτρο του εγχειρήματος ήταν ξεκάρβωτο από την πρώτη στιγμή: η εφημερίδα όφειλε να προσφέρει κάθε εβδομάδα σε ένα κοινό που ενδιαφέρεται για την Ελλάδα μια ολοκληρωμένη εικόνα των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων - και μάλιστα εκεί ακριβώς εντοπιζόταν το κενό της αγοράς, στη γερμανική γλώσσα. «Ελλάδα στα γερμανικά» συνοψίζει λακωνικά ο Στάντλερ τη δημοσιογραφική σύλληψη.

Πληθώρα συγχαρτηρίων μινιματών φθάνουν στους ανθρώπους της «Griechenland Zeitung» με αφορμή τη συμπλήρωση είκοσι ετών λειτουργίας. Μεταξύ των συγχαρτηρίων είναι και εκείνα του διεθνώς γνωστού Έλληνα συγγραφέα Πέτρου Μάρκαρη, ιδιαίτερα δημοφιλούς στη Γερμανία, ο οποίος στη δική του προσοχή ανατρέχει στα χρόνια της νιότης του στην Τουρκία: «Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Κωνσταντινούπολη ως Έλληνας. Ξέρω από προσωπική εμπειρία πόσο σημαντικές ήταν για την ελληνική μενόντινα οι ελληνικές εφημερίδες που εκδίδονταν εκεί». Ο,τι ισχύει τότε για

τους Έλληνες της Τουρκίας ισχύει σήμερα, υπό εντελώς διαφορετικές συνθήκες, και για τους Γερμανούς στην Ελλάδα. Καθώς ειδήσεις για την Ελλάδα εμφανίζονται στα διεθνή μέσα «μόνον και' εξαίρεση, όταν αφορούν και άλλα κράτη», η «Griechenland Zeitung», με τη συστηματική της κάλυψη, είναι «ιδιαιτέρως σημαντική» τόνισε ο συγγραφέας των αστυνομικών μυθιστορημάτων με ήρωα τον αστυνομικό Κώστα Χαρίτο.

Χειροκρότημα ήρθε για την επέτειο και από τη Γερμανία: η Ένωση Γερμανο-Ελληνικών Εταιρειών (VDGG), ομοσπονδία περισσότερων από τριάντα φιλελληνικών οργανώσεων, απένειμε στην εφημερίδα το τιμητικό της βραβείο. Για τον σκοπό αυτόν ταξίδεψε στην Αθήνα υψηλόβαθμη αντιπροσωπεία, υπογράφοντας τη ιδιαίτερη σημασία του εντύπου για τους πολυάριθμους φίλους της Ελλάδας στη Γερμανία.

Τα τελευταία χρόνια, η «Griechenland Zeitung» έχει εξελιχθεί στην πλέον σημαντική πλατφόρμα επικοινωνίας των φιλελλήνων στον γερμανόφωνο χώρο και των Γερμανών που ζουν στην Ελλάδα - και μάλιστα υπό εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες. Διότι η οικονομική κρίση δεν συγκλόνισε μόνο τις ελληνογερμανικές σχέσεις, αλλά έπληξε σφοδρά και τον έντυπο Τύπο της

Του Ρόναλντ Μαϊνάρτους

Β Η εφημερίδα όφειλε να προσφέρει κάθε εβδομάδα σε ένα κοινό που ενδιαφέρεται για την Ελλάδα μια ολοκληρωμένη εικόνα των πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων - και μάλιστα εκεί ακριβώς εντοπιζόταν το κενό της αγοράς, στη γερμανική γλώσσα

χώρας. Περισσότερες από μία ιστορικές εφημερίδες δεν άντεξαν την κατάρρευση. «Εργαζόμαστε καθημερινά όλη για να γίνουμε πλοίο» συνοψίζει την οικονομική πραγματικότητα ο Ρόμπερτ Στάντλερ.

Σε σύγκριση με άλλα έντυπα, η γερμανόφωνη εβδομαδιαία εφημερίδα της Ελλάδας στηρίζεται, πάντως, σε μια σταθερή βάση. Σύμφωνα με τα δικά της στοιχεία κυκλοφορίας, τυπώνεται σε 10.000 αντίτυπα, ενώ η εβδομαδιαία αναγνωσιμότητα φθάνει κατά περιόδους έως και τις 30.000 αναγνώσεις. Παράλληλα, με την πάροδο των ετών, ο εκδοτικός οίκος έχει αποκτήσει όνομα και ως εκδότης γερμανόφωνων βιβλίων με ελληνικό περιεχόμενο. Ο Χίμπελ και ο Στάντλερ παραπέμπουν με δικαιοδοσία υπερηφάνεια σε περισσότερους από 50 τίτλους που έχουν εκδώσει - κυρίως μεταφράσεις σημαντικών ελληνικών συγγραφέων, συμπληρωμένες από σύγχρονα γερμανόφωνα έργα που κυκλοφορούν αποκλειστικά από αυτούς. Όλες οι εκδόσεις έχουν κοινό παρονομαστή την Ελλάδα. Το ίδιο ισχύει και για προϊόντα καθημερινής χρήσης που εντάχθηκαν στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο του εκδοτικού οίκου: ελαιόλαδο, τσάι του βουνού και μπαχαρικά από την Ελλάδα απολαμβάνουν μεγάλη απήχηση και μεταξύ των Γερμανών και συμβάλ-

ουν, ως παράλληλη δραστηριότητα, στη χρηματοδότηση της εφημερίδας. Ελάσσει κλάδοι της οικονομίας έχουν πληγεί τόσο έντονα από την ψηφιοποίηση όσο τα έντυπα μέσα. Αντίστοιχα, το Διαδίκτυο διαδραματίζει ολοένα και σημαντικότερο ρόλο και για την «Griechenland Zeitung». «Το Διαδίκτυο δεν κατέστρεψε τη δουλειά μας - μας έδωσε ανάσα» σημειώνει ο Στάντλερ. Ενώ καθίσταται ολοένα δυσκολότερο να βρεθεί η εφημερίδα στα περττίρα της Ελλάδας και της Γερμανίας, όλο και περισσότεροι συνδρομητές τη διαβάζουν πλέον ψηφιακά.

Για να βρίσκεται η εβδομαδιαία εφημερίδα κάθε Τετάρτη στο Διαδίκτυο ή να αποστέλλεται ταχυδρομικά σε κάθε γωνιά του κόσμου, εργάζεται ένα μικρό, ιδιαίτερα αφοσιωμένο επιτελείο σε έναν παράδρομο κοντά στην πλατεία Ομονοίας. Αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής λειτουργίας της σύνταξης αποτελούν οι εκπαιδευόμενοι. Τα δύο γραφεία εργασίας είναι αποκλειστικά για πρακτικάρους είναι διαρκώς κατειλημμένα. Καθώς το «learning by doing» θεωρείται το κλειδί της δημοσιογραφικής εκπαίδευσης, οι νεαροί ρεπόρτερ - που συνήθως ταξιδεύουν από τη Γερμανία για τρίμηνη πρακτική - αποκορίζουν εδώ πολύτιμη εμπειρία.

Σε επίπεδο ύλης, η μικρή συστακτική ομάδα καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικρότητας, ενώ σε τακτική βάση δημοσιεύονται και κείμενα με ελληνογερμανικό προσανατολισμό, σε μια πυκνότητα που εμφανίζεται μόνο εδώ. Όλα τα δημοσιεύματα είναι πρωτότυπα: καμία άλλη γερμανόφωνη έκδοση δεν καλύπτει την Ελλάδα με τέτοια πληρότητα.

«Θέλουμε να ενισχύσουμε την αμοιβαία κατανόηση»

Οι πληροφορίες και τα σχόλια της εφημερίδας υπηρετούν, πέρα από την καθημερινή ενημέρωση, και έναν διαχρονικό σκοπό. «Με την εφημερίδα μας θέλουμε να ενισχύσουμε την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ Γερμανών και Ελλήνων» τόνισε ο Χίμπελ, ο οποίος είναι παντρεμένος με Ελληνίδα. Το ζευγάρι, η κόρη τους και ο συνεκδότης Ρόμπερτ Στάντλερ συγκροτούν την ανθρώπινη ραχοκοκαλιά της εφημερίδας.

Στο ερώτημα ποιος υπήρξε ο καθοριστικότερος παράγοντας επιτυχίας σε ένα, κατά διαστήματα, εξαιρετικά δύσκολο περιβάλλον, οι δύο εκδότες απαντούν χωρίς διαταγές: «Δεν έχουμε χρηματοδοτές απέναντί στους οποίους πρέπει να λογοδοτούμε. Λογοδοτούμε μόνο στον εαυτό μας και στους αναγνώστες μας».

Ο πολύπειρος τυπογράφος Θράσος Νικηφοράκης βοηθά στην έκδοση της «Griechenland Zeitung»

Ο δρ Ρόναλντ Μαϊνάρτους είναι κύριος ερευνητής στο Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΙΕΑΜΕΠ).